

neteatrală și nu înțeleg cum de nu a fost pieptănată în cursul repetițiilor. Logigan – *Giovanni* se exprimă, la spovedanie, cam așa: „mi-am descărcat sufletul meu încărcat“. În original, replica sună superb: „*To you I have unclasp't my burthened soule, / Empty'd the store-house of my thoughts and heart*“, și sunt convins că se putea găsi o echivalare mai bună. De asemenea, în replica esențială a lui Giovanni, preluată în ecou de Annabella, „*Doe not betray me to your mirth or hate:/ Love me or kill me, brother*“, cuvântul *mirth* nu înseamnă distracție, ci voieșie. Ideea este că, între ei, doar dragostea și moartea intră în joc, nefiind loc pentru sentimente de rangul doi, ca bucuria sau ura.

În ciuda meritelor legate de interpretare, de care regizorul nu este deloc străin, spectacolul se târăște obosit. Deficitar este ritmul, nu tempo-ul. Reflectând bine, explicația vine din reflectoare. Alexandru Darie este încântat de instalația de lumini ca un copil de o jucărie nouă și abuzează de ea. Spectacolul este un șirag de scene scurte, între care luminile se sting, introducând pauze care strică ritmul. Admit că se obțin, de două-trei ori, efecte excelente. Astfel, după o scenă la pat între frații amanți, lumina se stinge, iar, la reaprindere, lângă fată nu mai e fratele Giovanni, ci fratele Bonaventura, venit să pună umărul (la redresarea situației). Repetat cu obstinație, procedeul face ca spectacolul să înainteze poticnit, ceea ce e păcat. În loc să fie doar un mijloc de potențare, mecanica luminilor și a decolului împiedică talentul viu să se exprime și poezia să emoționeze.

Acum știu pentru cine nu votez!

Doru Ana a realizat o teză de doctorat despre **O scrisoare pierdută** de I. L. Caragiale și a montat piesa cu studenții săi, în primăvara lui 2006, la Studioul Casandra. A fost un adevărat eveniment, prin modul în care a știut să aducă piesa la zi și prin verva debordantă a interpretării. Acum, a transpus spectacolul la Teatrul Bulandra, într-o distribuție care promitea mult. Concepția asupra piesei a rămas, în linii mari, aceeași, dar rezultatul este, de data aceasta, modest.

Teoretic vorbind, era de așteptat să fie un mare succes. Stăteau drept garanție inteligența și inventivitatea actualizării. Pe de altă parte, dificultatea reprezentată de vârstele fragede ale interpreților de la Casandra era acum eliminată.

Suntem, ne amintim, în capitala unui județ de munte. Trahanache este „baronul local“, cu alură de mafiot, un „capo dei tutti capi“. Am mai văzut montări în care Trahanache, deloc senil, apărea ca un „stâlp al societății“, care ține ferm situația sub control. Doru Ana este chiar acel „solid bărbat“ despre care vorbesc toți cu admirație. Aruncă, din când în când, câte o privire dură către Tipătescu sau către Zoe, reducându-i la tăcere. Considerațiile despre „moral și corupție“ le spune prin telefonul mobil, evitând *aparté*-ul. Problema cu accesoriile *high-tech* este că fac neverosimilă intriga. De ce și-ar scrie scrisori Fănică și Zoe, când pot da SMS-uri? Ce mai trebuie telegraf, dacă există Internet? Totuși, anacronismele nu sunt prea grave. Și astăzi, comunicările oficiale se fac prin fax, nu prin e-mail. La fel, temerea lui Farfuridi și Brânzovenescu de a-și semna delatiunea rămâne în picioare, având în vedere posibilitatea detectării expeditorului unei scrisori electronice. Interpretarea lui Doru Ana mi s-a părut, în pofida maturității și a stăpânirii mijloa-

Daniela NANE și Doru ANA

celor, mai puțin atrăgătoare decât aceea a fostului său student, Florin Lăzărescu, pe care însuși Doru Ana l-a condus în versiunea de la Casandra. Acela avea o jovialitate debordantă, care devenea, pe neașteptate, amenințătoare. Doru Ana este mereu stăpânit, dur, de temut.

Șerban Pavlu este foarte potrivit în Tipătescu, pe care-l face viril și impetuos. El nu inspiră respect („nu face de prefect”), dar știe să intimideze prin aroganță și reacții rapide. Tocmai rapiditatea îl aduce pe marginea prăpastiei. Șerban Pavlu izbucnește însă prea des și prea violent, ceea ce contrazice răbdarea și tandrețea pe care le păstrează pentru Zoe, orice s-ar întâmpla. Daniela Nane, în Zoe, ia ca model pe celebra Monica C. și se maimuțărește fără rost. Nici în spectacolul de la Casandra, Ana Maria Donose n-a strălucit, dar aici Daniela Nane este frumoasă și elegantă (foarte!), dar atât. Concepția rolului este neinspirată, iar realizarea lui, precară.

La întrunirea electorală lipsește tribuna, participanții stau la o masă decorată cu steagul României și al Uniunii Europene. Este o variantă minimalistă, dar eficientă. Atmosfera este de ședință de guvern sau de conducere de partid. Strălucește Niculae Urs ca *Farfuridi*, realizând cel mai împlinit rol din spectacol și unul dintre ipostazele memorabile ale personajului. Încântat de sine, netulburat nici când își pierde șirul gândurilor, are aplombul și suficiența mediocrului. Fiecare gest – aranjarea bretelelor, răsucirea mustății, mersul legănat –, fiecare intonație sfătoasă contribuie la conturarea unui personaj coerent și frapant. Adrian Ciobanu, în Brânzovenescu, nu se lasă eclipsat. El echilibrează cuplul, suplinind, printr-un joc de scenă plin de haz, partitura mai redusă care îi revine. Ionescu și Popescu nu sunt personaje de umplutură. Ei participă prin joc de scenă și pun pete vii de culoare pe ansamblu. Intervenția de o replică este amplificată de Dragoș Silivestru (*Popescu*) într-un moment plin de haz. Năvala la bufet, tipică pentru întrunirile de azi, este o idee regizorală excelentă. Cu toate acestea, discursurile politice ținute de tinerii de la Casandra aveau un haz suplimentar, fiind susținute în stilul celor plimbați prin Europa, pe la burse. Vlad Zamfirescu este prea calm și așezat pentru a fi un Cațavencu interesant. Discursul său progresist și naționalist nu stârnește hazul așteptat.

Pristanda este, în interpretarea lui Gheorghe Ifrim, când *bodyguard* solid, când jandarm cu cagulă, care știe să pună pumnul în gura celor prea vorbăreți. Se adaugă, față de montarea anterioară, în mod inspirat, scena în care o descântă pe Zoe de deochi. Actorul are mai mult impact prin jocul de scenă decât prin replicile pe care le rostește repezit, printre dinți. Cetățeanul turmentat este, în interpretarea lui Lucian Ifrim, un „băiat de băiat”. Scutit, prin moștenire (ca și Caragiale), de grijile existenței, individul se dedică plăcerilor simple, ca cetățean cu drept de vot, dar și ca membru al galeriei unei echipe de fotbal. „Steaua”, din prima montare, a fost înlocuită aici, nu înțeleg de ce, cu „Dinamo”. Felul cum enunță, în final, toastul la adresa „coanei Joița” este de mare efect. Ar fi fost de așteptat, însă, să joace cu mai multă vervă.

Am așteptat cu răsuflarea tăiată momentul apariției lui Dandanche. Îi prevenisem și pe alții la ce să se aștepte. În spectacolul de la Casandra, aceasta era cireașa de pe tort; aici a fost bomboana de pe colivă. În prima variantă, o pauză mai lungă se scurgea între anunțarea oaspetelui și apariția lui, fapt ce sugera încetineala unui decrepit. Intra în scenă, însă, un tânăr *motard*, în costum de piele, cu părul arici (Rareș Abraham), a cărui zăpăceală se explica prin consumul de droguri, nu prin zahariseală. Invitat de Zoe în dormitor, să se odihnească, tânărul îi făcea cu ochiul lui Tipătescu, sugerând că se așteaptă la o partidă de sex. Din păcate, Doru Ana și-a schimbat concepția asupra personajului. A păstrat doar transformarea celebrului „si dăi, si luptă” în „si dă-i, si luptă”, prin gestică mituirii.

Marius Florea Vizante este un tânăr sigur de proptelele care-l susțin, aparent abs-tras, doar pentru că se joacă tot timpul cu telefonul. Este arogant, sigur de sine, dar impertinența cu care apare la masă, în halat de baie, este gratuită.

Decorul Ninei Brumușilă, cu frumoase proiecții în *trompe l'œil*, combină termo-pane cu stucaturi de epocă, ceea ce se potrivește cu amenajările arhitecturale de azi. Spațiul de joc pare însă prea mare pentru ce se întâmplă în el, iar amplasarea recuzitei împiedică vizibilitatea planului al doilea.

Este curios că o concepție care a fost încununată cu succes mai demult, în condiții mai puțin favorabile, nu reușește acum să treacă rampa. Toate ingredientele sunt, cu mici excepții aceleași. Distribuția a fost bine alcătuită. Totuși, rezultatul este modest. Avem bănuiala că, spre deosebire de studenții de la Casandra, actorii de la Bulandra n-au fost prea receptivi la versiunea regizorală. Și-au făcut datoria conștiincios, au respectat indicațiile, dar nu au crezut în ele și, lipsiți de entuziasm, nici n-au entuziasmat.

Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” din București – O scrisoare pierdută de I. L. Caragiale. Regia: Doru Ana. Scenografia: Nina Brumușilă. Regizor secund: Puiu Șerban. Cu: Șerban Pavlu (Ștefan Tipătescu), Marius Florea Vizante (*Agamemnon Dandanache*); Doru Ana (*Zaharia Trahanache*); Niculae Urs (*Tache Farfuridi*); Adrian Ciobanu (*Iordache Brânzovenescu*); Vlad Zamfirescu (*Nae Cațavencu*); Sergiu Iulian Flesner (*Ionescu*); Dragoș Silivestru (*Popescu*); Gheorghe Ifrim (*Ghiță Pristanda*); Lucian Ifrim (*Un cetățean turmentat*); Daniela Nane (*Zoe Trahanache*); Vlad Corbeanu (*Un fecior*); Popa Pripici (*Vasile Flutur*); Valentin Paraschivu (*Un cetățean*); Marius Ursu (*Georgescu*); Mihai Costache (*Omul lui Trahanache*); Cosmin Constantin Natantico (*Alt cetățean*). Data spectacolului: 30 ianuarie 2008.

Constantin PARASCHIVESCU

Al doisprezecelea Caragiale la Ploiești

30 ianuarie 2008 a însemnat pentru cetățenii orașului Ploiești prilejul unui eveniment cultural complex, organizat de Teatrul „Toma Caragiu” sub egida Primăriei, denumit generic „Destin și identitate: Caragiale și Cetatea Ploieștilui”. Cu întreită motivație – aniversarea a 156 de ani de la nașterea scriitorului, zece ani de la renovarea sălii de spectacole și premiera uneia „dintre cele mai vii piese ale lui Caragiale”, cum o numea Șerban Cioculescu, **D-ale carnavalului**. Coroane de flori la bustul celebrului autor, pelerinaj de suflet la Muzeul Memorial „I.L. Caragiale” din localitate, expoziție documentară în foaierea teatrului privind spectacolele ploieștene cu piesele dramaturgului, alocuțiuni ale unor personalități culturale. Vădit emoționat a fost regizorul Valeriu Moiescu, elogiat pentru originala sa montare din 1962 a comediei *D-ale carnavalului*, cu Toma Caragiu (*Pampon*), a patra în palmaresul instituției, după *O scrisoare pierdută* în 1949 și *O noapte furtunoasă* în 1950, 1953. Douăsprezece montări în total, cu cea de acum.

Într-o întâlnire de pe la 1900 cu Cincinat Pavelescu, proverbialul Moș Virgulă i-ar fi spus: „Scrisul, mă băieți, e meseria cea mai grea din lume. Numai la noi se improvizează toți scriitorii și miniștri. În orice frază, trebuie să găsești numai cuvântul care trebuie și cuvântul acela e numai unul singur. Dacă nu l-ai găsit, ești un caraghios” (volumul de „versuri, epigrame, amintiri etc.” publicat în 1972 la Editura